

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора школи

_____ М. П. Крамар.
(наказ від 29.08.2023 р)

**Освітня програма
для 10-11 класів (ІІІ ступінь)
Тернопільської спеціалізованої
школи І-ІІІ ступенів №5
з поглибленим вивченням
іноземних мов
Тернопільської міської ради
Тернопільської області
на 2023-2024 н.р.**

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
(протокол № 9 від 29.08.2023)

Розділ 1. Загальні положення

Освітня програма для 10-11 класів Тернопільської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів №5 з поглибленим вивченням іноземних (ІІІ ступінь, профільна середня освіта) розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» (стаття 11), постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» відповідно до Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України від 28.11.2019.

Указу Президента У країни №143 від 16 березня 2022 року «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України».

Мета і завдання освітньої програми ґрунтуються на визначеній Законом України «Про освіту» меті повної загальної середньої освіти, що передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської національної активності.

Освітня програма профільної середньої освіти (далі – освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов’язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма містить:

1. вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою;
2. загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв’язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які подані в рамках навчальних планів (**додаток 1**);
3. рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
4. очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в **додатку 2**;
5. опис інструментарію оцінювання.

Розділ 2. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Розділ 3. Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які подані в рамках навчальних планів

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 5320 годин/навчальний рік:

для 10-х класів – 2660 годин/навчальний рік,

для 11-х класів – 2660 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані ТСШ №5 для 10-11 класів (далі – навчальний план (додаток 1)).

Навчальний план для 10-11 класів на 2023-2024 н. р. розроблено відповідно до Державного стандарту, за таблицями 2, 3 до Типової освітньої програми ЗЗСО III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 №408 (в редакції наказу МОНУ від 28.11.2019 № 1493). Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

Тернопільська СШ №5 для складання власного навчального плану обрала з другого варіанту організації освітнього процесу базові предмети, включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів з вказаною кількістю годин за винятком іноземних мов, для яких кількість годин взято з третього варіанту.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Англійська мова », «Друга іноземна мова (німецька, польська)», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

У навчальному плані зазначено кількість тижневих годин на вивчення

базових предметів, що має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з державними вимогами Державного стандарту.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учні 10-А класу обрали предмети «Мистецтво» та «Технології», учні 10-Б класу обрали предмети «Інформатика» та «Мистецтво», учні 11-их класів обрали предмети «Інформатика» та «Технології» (години, передбачені на вибірково- обов'язкові предмети, діляться між двома обраними предметами).

Частину навчальних годин навчального плану призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. Профіль навчання сформований з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільний предмет: англійська мова, що вивчається на профільному рівні;
- курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.

Рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю навчання приймає заклад, враховуючи освітні потреби учнів, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо.

У процесі складання власного навчального плану закладом освіти було враховано, що:

- профіль навчання передбачає можливість вивчення профільних предметів з різних освітніх галузей;
- кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених навчальним планом закладу освіти на вивчення профільних предметів;
- у разі залишку навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів, заклад освіти використовує їх для збільшення кількості годин на вивчення базових предметів (Захист України, англійська мова, тощо), для вивчення спеціальних і факультативних курсів («Основи сім'ї», «Іноземна мова у професійному самовизначенні»).

Спеціальні курси разом із профільними предметами відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність. Вони призначені для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів профільних

(а за потреби і непрофільних) предметів, можуть містити додаткові споріднені розділи, що не включені до навчальних програм, знайомити учнів із галузями знань, не представленими в змісті окремих предметів, але орієнтованими на комплекс можливих професій у руслі обраного профілю навчання тощо. Тематика і зміст таких курсів можуть розроблятися вчителями і використовуватися в освітньому процесі після погодження в установленому порядку. Заклад освіти може також обирати відповідний курс із уже розроблених і рекомендованих/схвалених для використання. Спеціальні курси реалізуються за рахунок додаткових годин.

Факультативні курси є засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів у галузях, які пов'язані з обраним профілем навчання. Факультативні курси реалізуються за рахунок додаткових годин, передбачених планом.

Школа при складанні своїх навчальних планів може збільшувати кількість годин на вивчення базових або профільних предметів за рахунок додаткових годин.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

1. Мови і літератури
2. Суспільствознавство
3. Мистецтво
4. Математика
5. Природознавство
6. Технології
7. Здоров'я і фізична культура.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Розділ 4. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
----------	---------------------------	------------

1	Спілкування державною мовою	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення неvnормованих іношомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за
		умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іношомовні тексти.

3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм,
		які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів

6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)

8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання

		соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
--	--	---

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета застосовуються відповідні трактування, приклади і методи навчання, реалізуються міжпредметні, міжкласові та загальношкільні проєкти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проєктах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Розділ 5. Перелік варіантів типових навчальних планів та модельних навчальних програм.

Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня (затверджені наказами МОН від 23.10.17 № 1407 та від 24.11.17 № 1539) подані у додатку № 2 до освітньої програми школи III ступеня (складений за таблицею 4 до Типової освітньої програми ЗЗСО III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 р. №408 зі змінами відповідно до наказу МОН України від 28.11.2019 р. №1493)

Розділ 6. Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути *екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (урок-«суд», урок-дискусійна група, урок з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки (Додаток3), проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.*

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії тощо. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На *навчальній екскурсії* учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. *Консультації* проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. *Семінар* як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. *Заключна конференція* може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться *навчально-практичні заняття*. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із *практикуму* (виконання експериментально-практичних робіт).

Оглядова конференція (для 10-11 класів) передбачає обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й

систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити, можливе проведення *оглядових консультацій*, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі *заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття*.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. *Співбесіда*, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує *навчально-практичне заняття*. Учні одержують конкретні завдання, за виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можна проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчителів визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах

окремих предметів.

У школі розроблене і схвалене педагогічною радою Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в закладі (внутрішню систему забезпечення якості освіти) відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, Статуту школи, Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти (Наказ МОН № 1480 від 30.11.2020 року) та інших нормативних документів.

Внутрішня система забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- стратегія (політика) та процедури забезпечення якості освіти;
- система та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників школи;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом;

Напрями оцінювання якості освіти та освітньої діяльності в школі:

1. Освітнє середовище.
2. Система оцінювання освітньої діяльності учнів.
3. Система педагогічної діяльності.
4. Система управлінської діяльності.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Школа використовує підручники, посібники, що мають відповідний гриф Міністерства освіти і науки України, враховуючи вимоги Положення про електронні підручники, затвердженого наказом МОН України №440 від

02.05.2018 року та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 24.05.2018 за №621/32073. 09.08.2021, рекомендації листа МОН від 14.09.2022 №1/10686-22 “Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2022/2023 навчальному році” у 5-11 класах з навчанням українською мовою

Медичні вимоги безпеки (правила і норми) щодо освітнього середовища у закладі регулює Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України 25 вересня 2020 року № 2205, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394). Обладнання шкільних приміщень відповідає санітарно-гігієнічним вимогам. Навчальні класи і кабінети обладнані меблями згідно з діючими нормативними документами.

Організація роботи навчальних кабінетів у школі здійснюється відповідно до вимог Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженого наказом МОН України №601 від 20.07.2004 року, Вимоги до комп'ютерного обладнання, яким комплектуються навчальні приміщення, призначені для роботи з персональними комп'ютерами, визначені у Типовому переліку комп'ютерного обладнання для закладів дошкільної, загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти, затвердженому наказом МОН України від 02 листопада 2017 року № 1440, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 15 січня 2018 року за № 55/31507.

Оснащення кабінетів біології, географії, хімії, фізики, математики здійснюється відповідно до Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів і STEM- лабораторій, затвердженого наказом МОН України Наказ МОН України № 574 від 29.04.2020 року. Під час роботи у кабінетах інформатики, фізики, хімії, біології, навчальних майстернях, спортивній залі на кожному уроці приділяється увага дотриманню учнями правил безпечної роботи, виробничої санітарії й особистої гігієни, навчанню учнів безпечних прийомів роботи, ознайомленню із заходами попередження травматизму, проводяться інструктажі відповідно до Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України, затвердженого наказом МОН України 18.04.2006 № 304 у редакції наказу МОН 22.11.2017 № 1514, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 липня 2006 р. за № 806/12680, рекомендацій листа МОН України від 16.06 2014 р. № 1/9-319 «Організація навчання і перевірки знань, проведення інструктажів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності в загальноосвітніх навчальних закладах», Положення про організацію роботи з

охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти затвердженого наказом МОН України 26.12.2017 № 1669, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23 січня 2018 р. за № 100/31552.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

За потреби у закладі організовуються індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатна, педагогічний патронаж), реалізуються індивідуальні освітні траєкторії учнів.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу МОН України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом

Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012, наказом МОН №401 від 08.04.2016) клас може ділитися на групи під час вивчення української та іноземної мов, технологій, фізичної культури за умови більше 27 учнів у класі, під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Розділ 7. Опис інструментарію оцінювання.

Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання (наказ Міністерства № 329 від 13.04.2011, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 року за № 566/19304), які визначають загальні підходи до визначення рівня навчальних досягнень учнів, та орієнтовних вимог до оцінювання з предмета, зокрема учнів 10-11 класів – відповідно до орієнтовних вимог до оцінювання, затверджених наказом МОН України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти».

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з усіх навчальних предметів. Семестрове оцінювання здійснюється на основі тематичного, з урахуванням динаміки особистих навчальних досягнень учня/учениці. Окрема семестрова атестація не проводиться. Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка є обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки враховується динаміка особистих навчальних досягнень учня/учениці протягом року. Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом МОН України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до директора школи із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

У закладі здійснюється інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року.

Учням надається зворотний зв'язок щодо їхніх навчальних досягнень

відповідно до визначених цілей. Акцентується увага лише на позитивній динаміці досягнень учня/учениці. Труднощі в навчанні обговорюються з учнями індивідуально.

Значна увага приділяється здійсненню здобувачами освіти самооцінювання, взаємооцінювання.

Тематичне оцінювання визначає рівень навчальних досягнень з певної теми. Тематичний бал виставляють за результатами поточного оцінювання, враховуючи всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. Тематичний бал не підлягає коригуванню (повторне тематичне оцінювання не проводиться і оцінка за повторне тематичне оцінювання не виставляється).

Якщо учень / учениця був(-ла) відсутній(-я) на усіх уроках протягом вивчення теми, у колонку з надписом «Тематична» виставляється н/а (не атестований/а). Це означає, що учень не засвоїв програмного матеріалу з даної теми.

Учні, які не мають результатів поточного оцінювання з об'єктивних причин, можуть бути оцінені за результатами проведення підсумкової роботи.

Тематична оцінка виставляється при наявності:

- 50% робіт, враховуючи всі види діяльності;
- 100% практичних, лабораторних, контрольних робіт, аудіювання, читання мовчки, письмо, говоріння (для мовно-літературної галузі). Це обов'язкові види діяльності).

Підсумкова оцінка за семестр виставляється з урахуванням тематичного оцінювання, отриманого учнями протягом семестру та оцінювань з аудіювання, читання мовчки, письма, говоріння (мовно-літературна галузь).

При виставленні семестрового балу у 5-11-их класах враховуються оцінки за тему та оцінки за основні види діяльності як середнє арифметичне на користь учня/иці.

При виставленні оцінки за семестр враховуються результати навчальних досягнень з усіх тем, тобто семестровий бал виводиться, як середнє арифметичне з трьох тем. Якщо у семестрі заплановано три теми, а з однієї учень(-ця) не атестований («н/а» - 0 балів), то семестровий бал виводиться, як середнє арифметичне наступним чином:

наприклад: I тема – 10 балів, II тема – 8 балів, III тема – «н/а», то семестрова оцінка вираховується так: $(10+8+0):3=18:3=6$ балів.

Річне оцінювання виставляється з урахуванням результатів оцінювання за перший та другий семестри навчального року на користь дитини (9,5 балів заокруглюється до 10 балів).

Під час оцінювання навчальних досягнень враховується дотримання

учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем /ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Додаток № 1
до освітньої програми
для 10-11 класів (III ступінь)
Укладено відповідно до наказу МОН
України від 28.11.2019 р. №1493 (таблиця
2, таблиця 3)

Навчальний план
Тернопільської спеціалізованої школи I-III ступенів №5
з поглибленим вивченням іноземних мов
на 2023-2024 н.р. (10-11 класи)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень		
	10-А клас	10-Б клас	11 класи
Базові предмети	27	27	26
Українська мова	2	2	2
Українська література	2	2	2
Зарубіжна література	1	1	1
Англійська мова	2+3	2+3	2+3
Друга іноземна мова (німецька, польська)	3	3	3
Історія України	1,5	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1
Громадянська освіта	2	2	-
Математика (алгебра і початки аналізу і геометрії)	3	3	3
Біологія і екологія	2	2	2
Географія	1,5	1,5	1
Фізика	3	3	3
Астрономія	-	-	1
Хімія	1,5	1,5	2
Фізична культура	3	3	3
Захист України	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5
Вибірково-обов'язкові предмети:	3	3	3
Інформатика	-	2	1
Технології	2	-	2
Мистецтво	1	1	-
Разом	27+3+6,5	27+3+6,5	26+3+6,5
Додаткові години на профільні предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття:	1,5	1,5	2,5
Основи сім'ї	1	1	1
Іноземна мова у професійному самовизначенні	0,5	0,5	1,5
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38	38
Всього	35+3	35+3	35+3

В. о. директора школи

Марія КРАМАР

Додаток № 2
до освітньої програми
школи III ступеня
(складений за таблицею 4
до Типової освітньої
програми ЗЗСО III ступеня,
затвердженої наказом МОН
України
від 20.04.2018 р. №408)

**Перелік навчальних програм для учнів закладів
загальної середньої освіти III ступеня**
(затверджені наказами МОН від 23.10.17 № 1407 та від 24.11.17 № 1539)

№ п/п	Навчальні предмети	Рівень вивчення
1	Українська мова	Рівень стандарту
2	Українська література	Рівень стандарту
3	Зарубіжна література	Рівень стандарту
4	Англійська мова	Профільний рівень
5	Друга іноземна мова (німецька, польська)	Профільний рівень
6	Історія України	Рівень стандарту
7	Всесвітня історія	Рівень стандарту
8	Громадянська освіта	Рівень стандарту
9	Математика (алгебра і початки аналізу і геометрії)	Рівень стандарту
10	Біологія і екологія	Рівень стандарту
11	Географія	Рівень стандарту
12	Фізика	Рівень стандарту
13	Астрономія (авторський колектив під керівництвом Яцківа Я. Я.)	Рівень стандарту
14	Хімія	Рівень стандарту
15	Фізична культура	Рівень стандарту
16	Захист України	Рівень стандарту
17	Інформатика	Рівень стандарту
18	Технології	Рівень стандарту

В. о. директора школи

Марія КРАМА

(Додаток3)
до освітньої програми
для 10-11 класів (ІІІ ступінь)

N п/п	Вчитель 1	Вчитель 2	Тема інтегрованого уроку	Клас	Дата
1.	Музика Н.С. Інформатика	+Англійська мова	Створення та адміністрування сайту. Виконання навчальних проектів	10 клас	Грудень
2.	Музика Н.С. Інформатика	+Фізика, історія	Виконання індивідуальних та колективних проектів.	11 клас	Грудень
3.	Крамар М.П. Інформатика	+Англійська мова	Створення та адміністрування сайту. Виконання навчальних проектів	10 клас	ІІ семестр
4.	Крамар М.П. Інформатика	+Укр. мова	Засоби створення, зберігання, обробки, копіювання і транспортування документів.	11 клас	Листопад
5.	Андрющенко Т.Ю. Хімія	+ Фізика	Гальванічні елементи	11 клас	Січень
6.	Чех З.Л. Мистецтво	+географія	мистецтво-, тема « Архітектура, скульптура і живопис Латинської Америки».	10-А,Б класи	ІІ семестр
7.	Сенишин О.Я.Фізика	+англійська	фізика лабораторна робота - оптика -	11 А клас	І семестр
8.	Кадуліна І.Б. Технології, трудове навчання	+математика	Економічна оцінка виготовленого предмету інтер'єру.	11-клас	Травень
9.	Молошек О.Є. Фізична культура	+фізика	Тема: "Залежність довжини стрибка від кута відштовхування"	10Б - клас	ІІ семестр
10.	Молошек О.Є. Фізична культура	+біологія	Біохімічні процеси при заняттях фізичними вправами	11а-клас	ІІ семестр
11.	Кавчак І.Я. Фізична культура	+хімія	Гімнастика. Вплив шкідливих речовин на організм людини.	10- клас	Березень
12.	Кавчак І.Я. Фізична культура	+фізика	11б Фізкультура-. Волейбол. Моніторинг фізичної форми	11-клас	Квітень
13.	Ткачук Н.В Математика	+історія	11-а,б "Об'єм піраміди " геометрія -	11-клас	Січень
14.	Радкевич М.М. Біологія	+хімія	10-а,б Білки: огляд будови й біологічної ролі " -	10-клас	Жовтень
15.	Радкевич М.М. Біологія	+математика	10-а,б " Розв'язування генетичних задач." -	10-клас	Січень

16.	Головацький Б.М. Технології, трудове навчання	+історія	11А-Дизайн інтер'єру та його історія-.	11-клас	Лютий
17.	Головацький Б.М. Технології, трудове навчання	+інформатика	11Б-Створення комп'ютерної моделі клумби, саду-.	11-клас	Березень
18.	Кравчишин А.Т Фізика	+англійська	10-А. Лабораторна робота N 2"Вивчення руху тіла по колу". Фізика-	10-клас	II семестр
19.	Киянчук О.І. Українська література	Коваль С. В. + історія	"Камінний хрест" - психологічне розкриття теми еміграції. Історична основа твору. Трагічна подія - композиційний центр новели В. Стефаника.	10-Б клас	Квітень
20.	Чорнобай С.Г. Зарубіжна література	Коваль С. В. + історія	Європа на початку ХХ ст. Історичне тло подій. Франц Кафка - "співець страждань". Найтрагічніший письменник ХХ ст.	11-А клас	Жовтень
21.	Чорнобай С.Г. Зарубіжна література	Коваль С. В. + історія	Друга світова війна у творчості західноєвропейських письменників.	11-Б клас	Квітень
22.	Стецик Н.П. українська література	Коваль С.В. + історія	М.Куліш. «Мина Мазайло». Національний і зарубіжний театр 1920 – 1930 рр. політика «коренізації» («українізації») в Україні 1920-х років	11-А клас	06.11.23
23.	Жук Т.Г. українська література	Максимик О.Д. + історія	"Камінний хрест" - психологічне розкриття теми еміграції. Історична основа твору. Сюжетно-композиційні особливості. Трагічна подія - композиційний центр новел В. Стефаника. Драматизм конфлікту.	10-А клас	II семестр
24.	Якушевич Т.В. Англійська мова	Кравчишин А.Т. фізика	Лабораторна робота. Визначення коефіцієнта поверхневого натягу води.	10 -Б	Грудень